

*КЭНТИК НЭҢИЛИЭГИН
ҮЛЭ, ТЫЫЛ
ВЕТЕРАННАРА*

Сэрийн кэмигэр кыра саастарыттан колхуос
араас үлэтигэр улахан дьону кытары тэһэ
үлэлээбит эбээлээх эһэм тустарынан ахтыыны
Улуу Кыайыы 70 сылын көрсө суруйдубут.

Слепцова Сандаара

- Кэнттик орто оскуолатын 4 кылаагын
мөрэнээччитэ.

Гаврильев Алексей Романович.

Гаврильев Алексей Романович 1932 с. Уеьээ Булуу улууьун Далыр нэһилиэгэр Сылан алааьыгар тереебутэ. Анаардас ийэ5э тереебут буолан тийийиммэт – тугэммэт олоххо олорбута. А5а дойду сэриитин ынырык сылларыгар аччыктааьын – хоргуйуу накааьын сурэ5инэн – быарынан билбитэ. 1943 сыллаахха тыыннаах хаалар кыал5аттан дьону батыьан Кэнтик нэһилиэгэр кэлбитэ. О5о эрдэ5иттэн кыал5аны билбит буолан барыны-бары сатыыр, сымна5ас майгылаах, толоругас буолан ыалларга себулэтэрэ. Ол курдук бурдук тардан, табаах кырбаан, ис-тас улэ5э улэлээн айа5ын булунан бэйэтин ииттинэрэ.

Бу ынырык сэрии киниттэн о5о сааьын былдьаабыта, элбэх эрэйи-кыал5аны кердербутэ, уерэ5э суох хаалларбыта. Маннык сырытта5ына Ван-Сен-Жун (Кытай Бааска) тулааьах уолу аьынан о5уруокка улэьитинэн ылбыта. Туунну бириэмэ5э о5уьунан хаппыыста5а, табаахха уу кутар этилэр, сааьын атынан сир алдьатыытыгар уо.д.а. араас улэлэри Кэнтик нэһилиэгэр улэлээбитэ. 1944с. «Ворошилов» аатынан колхоз уопсай мунньа5ынан уураахтанан чилиэнинэн киирбитэ. Фермаларга о5уьунан, атынан от-мас тийээн улэлиирэ. Ус ат, туерт о5ус келелеех сэттэ сыар5анан от, балбаах тийээн Сыралта, Сэймэлэк фермаларын хааччыйар этэ. Онтон колхозтары беденсутуу буолбутугар совхоз тэриллибитэ. Иитэр суеьу элбээн, техника элбээн араас тутуулар тутуулар буолбуттара. Алексей Романович Кэнтик нэһилиэгин улэ, тыыл ветераннара тутуу биригээдэтин тутаах улэьитэ буолбута. Ендуукэй Миитэрэй биригэдьиирдээх Давыдовка арыы завода, баанньык, ол кэнниттэн Семёнов Буетур салайааччылаах Маркска кулууп, Кэнтиккэ кулууп, оскуола, гараж, Кеппехтееххе олорор дьиэлэри, Чечегей, Хоптолоох хотоннорун, элбэх ыал олорор дьиэлэрин уо.д.а. тутуулары тутуспута. Кэнтик отделениятын от кээьэр звенотын салайааччытынан биэс сыл устата улэлээбитэ. Эдэр сааьыгар нэһилиэк биир бастын охсооччута буолара, куннэ балтараа га нуормалаах буолааччы. Улэлиирин тухары мэлдьи хай5алга сылдьара «Коммунистической улэ ударнигын» урдук аатын, республика, оройуон, нэһилиэк элбэх ахсааннаах грамоталарынан на5араадаламмыта, оройуон «Бочуот дуоскатыгар» тахсыбыта. Нэһилиэк сэбиэтигэр депутатынан хаста да быыбарданан улэлээбитэ.

Кэлин пенсия5а тахсан баран «Кэскил» о5о улэ, сынньалан лаа5ырыгар биэс сыл устата наставнигынан улэлээбитэ. Лаа5ыры ер сылларга начальнигынан Егоров Александр Иванович иилээн-са5алаан улэлэппитэ. Бу лаа5ырга Кэнтик нэһилиэгин элбэх келуенэ ыччата улэ5э эриллэн-мускуллан уерэммитэрэ.

Алексей Романович бэйэтин дьын биримизиринэн, баай опытынан элбэх ыччаты уерэппитэ, Улэьит Киьини – убаастыыллара, субэтин-аматын истэллэрэ, ытыктыыллара. Билигин да кинини саныылар, ахталлар, суохтууулар.

Семёнова Агафья Семёновна

Семёнова Агафья Семёновна 1926 с. Тонуо Кууну нэх. дьаданы кэргэннэ төрөөбүтэ. Төрөппүт абата Николаев Дмитрий Николаевич – Чохоон, ийэтэ Николаева Аграфена Спиридоновна, оҕо турбат ыала буолан куттананнар Андреев Семен Семеновичтаахха –

Бүөчээлиирдэргэ ииттэрэ биэрбиттэрэ. Бу ыалга эдьийинээн Семенова

Александра Семеновналыын хаан – уруу балтылыылар курдук иитиллибиттэрэ.

Аҕа дойду сэриитэ буолбутугар Кууну нэһилиэгиттэн элбэх киһи сэриигэ барбыттара. Нэһилиэккэ оҕо, дьахтар уонна кырдыаҕастар эрэ хаалбыттара. Кууну эдэр ыччата үлэҕэ көхтөөх, ыарахантан иннэн – толлон турбат буолара. Оччолорго Куунуга бурдук үүннэрэллэрэ, онно эдэрдэр илииннэн, болочунан бурдугу сынньаллара, түүнүн уочаратынан харабыллаан хоноллоро. Комсомол чилиэттэрэ буолан, кинилэр араас айдааннаах мунньахтары ыыталлара, түмсүүлэри онорон бостонуопкалары туруораллара, ыллыылара – туойаллара. Биир кыһыары күһүн уонна саас Тарынтан Куунуга уонна Хара Уулаахтан Куунуга диэри массыына суолун солообуттара. Онно Николаев Павел Дмитриевич, Семенов Михаил Семенович, Дмитриев Афанасий Капитонович, Степанова Мария Фомична, Семенова Мария, Татьяна Семеновналар, Потапов Егор Петрович, Хоноох Балбаара үлэлээбиттэр. Бу дьонтон билигин соботоҕун Семенова Агафья хаалла. Сэрии сыла буолан үлэлииллэригэр аһылык кырыымчык буолара, симиир диэн тирии иһиккэ суорат аҕалаллара, киһи баһыгар 200 г. лэппиэскэ буолар. Балыктаан эбинэллэрэ. Саа сэбэ суох буолан кустаабат этилэр. Бу кэнниттэн дьонугар Тарынна тахсан “Кууну” колхоз сүүһүнэн сылгытын, сайынын оттоон, кыһынын иитэн – аһатан, төрөтөн – ууһатан көрбүттэрэ. Күһүн хаар түһүөр дылы тымныы муустаах ууну кэһэ сылдьан от кээһэллэрэ. Атах танаһа суох буолан сылгы тыһынан тигэн оноһуллубут мамылыкы диэнинэн атахтарын сууланаллара. Кыайыы туһа дии-дии түүннэри – күннэри, сылайары – утуйары умнан үлэлээбиттэрэ.

- 1945 сыл саас Уксакаанна хаалбыт оту чохуолуу сырыттаахтарына Егоров Сергей (Чубуук Сэргэй) кэлэн Кыайыы буолбут үөрүүлээх сураҕын иһитиннэрбитэ. Агафья Семеновна, онно бары үөрбүттэрин – көппүттэрин үйэ саас тухары умнубат.
- Колхозтары бөдөнсүтүү буолбутугар 1953 с. көһөн киирбиттэрэ. «Ворошилов» колхозка Липпэлээххэ оҕуруокка Бааска Кы тай биригээдэтигэр үлэлээбитэ. Онно хортуоска, хаппыыста, луук уо.д.а. оҕуруот астарын ыһаллара, көрөллөрө -харайаллара.
- Агафья Семеновна Алексей Романовичтыын икки оҕолоохтор, биэс сиэннээхтэр уонна хос сиэннэри көрөр дьолломмуттара.

